

На праспекце «Звядзды»

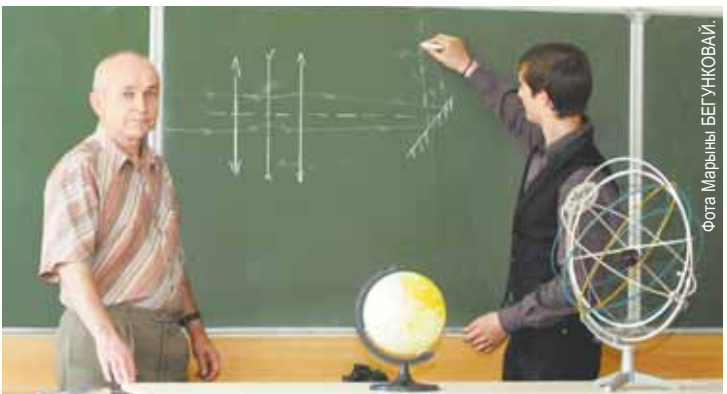
ЗОРКІ ДЛЯ ДЗЯЎЧЫНЫ І ПАДЗЯКА НАСТАЎНІКУ

На праспекце «Звядзды» ў Мінску знаходзіцца ліцэй №1, вучні якога становяцца лепшымі з лепшых

Так, напрыклад, адзін з ліцэістаў зрабіў тэлескоп, які ўразаў журы міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі. А дак-на факультэта радыёфізікі БДУ са здзіўленнем убачыў, што трыццаць пераможцаў алімпіяды сярод школьнікаў, якую правёў факультэт, — вучні менавіта гэтай установы.

Перамога 24-х

Доктар тэхнічных навук, прафесар Сцяпан МУЛЯРЧЫК у гэтым выпадку проста не мог не прыехаць сюды, каб уласнаручна ўручыць дыпломы пераможцаў ліцэістам, паглядзець на гэтых таленавітых маладых людзей і асабіста запрасіць іх на свой факультэт. — Узровень адукацыі на факультэце можна назваць вышэйшым пілатажам, але для таго, каб нашы праграмы былі ўспрыняты, трэба, каб да нас прыйшлі вельмі здольныя, таленавітыя дзеці. Па выніках алімпіяды я ўбачыў, што такія дзеці навунаюцца тут. Таму яны мне патрэбны. — патлумачыў дэкан журналісту «Звядзды» сваю ініцыятыву і дадаў: — Я шкадую толькі пра адно — што дагэтуль не супраціўчалі з гэтай навукалічым установай. Але мы гэта паправім. Мы намераны заключыць даўгэтэрміновую дамову аб супрацоўніцтве з ліцэем, тым больш што ён знаходзіцца ад нас недалёка.

Настаўнік фізікі вышэйшай катэгорыі Уладзімір Міхайлавіч ГРЭБЕНЬ і адзнаццацкі класнік Уладзіслаў ПАПОЎ.

Водзіць аналогію з фігурным катаннем, адносілася да катэгорыі «аба-вядзюкай праграмы», — казаў Сцяпан Рыгоравіч на сустрэчы з ліцэістамі. — Гэта былі заданні сярэдняй складанасці, якія дэталіравалі вызначыць узровень падрыхтоўкі па фізіцы. Шасць задан трэба было рашыць за 2 гадзіны. У адрозненне ад ЦТ, мы правяралі кожную задачу, па кожнай гледзялі, які чалавек думае, што ён зрабіў і на якім этапе спыніўся. Кожная задача ацэньвалася па 5-бальнай сістэме, і калі было зроблена хачыя б нешта, то адзнака выстаўлялася. Сёлета пераможцамі сталі тыя, хто набраў больш за 50 працэнтаў ад максімальнай сумы балаў. Такіх аказаўся 61 чалавек. З іх 24 — вучні ліцэя №1. Гэта сведчыць, што тут выкладаюць цудоўныя настаўнікі фізікі. І я хачу выказаць ім вялікую падзяку за добрую падрыхтоўку дзяцей.

Дэкан радыёфізічнага факультэта прызнаўся, што сёння ў цэлым па рэспубліцы узровень падрыхтоўкі дзяцей па фізіцы і матэматыцы, на жаль, падае, і гэта — галаўны боль тых, хто адказвае за падрыхтоўку кадраў у краіне. «Удзел вялікай колькасці вучняў ліцэя №1 у алімпіядзе і перамога 24-х — гэта бліскучы вынік!» — казаў ён.

Я хачу захаваць паказчы зоркі дзяўчыне

— Больша частка выпускікоў нашых фізіка-матэматычных класаў па-ранейшаму паступае ў БДПР і знаходзіцца там у ліку най-больш моцных студэнтаў. Але мы паспяхова развіваем і іншыя пра-

жыў настаўнік вышэйшай катэгорыі Уладзімір ГРЭБЕНЬ. — Вучань 10-га класа Андрэй КАЛЯЧКА нядаўна заваяваў ганаровы тытул «Дзіцяча новага пакалення» ў тэлевіктарыне «ЛДда». Ён павінен быў прадманстраваць агульную эрудыцыю і досвед глыбока веды па ўсім дысцыплінах. Яму падарылі нетбук, а нашаму ліцэю — пяць камп'ютараў.

Толькі падарачны Уладзіміра Грэбня летася на раённай алімпіядзе ўзялі шасць першых месцаў, на гарадской — 2 дыпломы другой ступені, 2 — трэцяй і 2 пахвальныя водгукі. У 2009 годзе яго вучань Зміцер Емяльянча атрымаў бронзавы медаль на міжнароднай алімпіядзе па астраноміі і астрафізіцы ў Іране... Сёння малады чалавек вучыцца на факультэце прыкладнай матэматыкі БДУ, на які яму дастаткова было толькі падаць дакументы.

Пытаюся на Уладзіміра Міхайлавіча, як яму ўдаецца зацікавіць дзяцей астраноміяй пры нагрукі — і гадзіна на тыдзень.

— Гэта насамрэч не складана, — усміхаецца настаўнік. — Бо ў кожным чалавеку закладзена патрэба ведаць пра тое, што робіцца на нябэсах, і пра тое, што нас чакае. А калі цікаўнасць прачынаецца не адрозна, імкнусь разгледзець у дзіцяці тое, што яму цікава, і выкарыстаць гэта на карысць сваіх прадметаў. Напрыклад, даведася, што адзін з вучняў піша вершы, і прапануваў яму напісаць верш на астранамічную тэму. Калі ён прыйшоў да мяне з творам, ён казаў: «Уладзімір Міхайлавіч, я затрапіў столькі часу, каб даведацца пра тое, пра што напісаў, што лягчы было б вывучыць на памяць тры параграфы!» Верш, дарэчы, ён добры напісаў.

— Сядзі гэты прыходзяць падрыхтоўка? — Апошняга яды мы бяром практычна ўсіх. Зміцер Емяльянчу ў свой час спрабаваў паступіць у гімназію і не паступіў, потым — у ліцэй БДУ, і таксама не паступіў. А потым ён прыйшоў да нас і паказваў вынік лепшых, чым яго канкурэнты.

...Учора ў Ліцэй №1 для 224 таленавітых маладых людзей пра-гулялі апошні заняток. Галаўныя іх перамогі ў жыцці — яшчэ наперадзе. Але, несумнянна, гэты адрас на праспекце «Звядзды» заўсёды будзе для іх адным з самых хвалюючых на ўсёй планеце.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

«ЗА ЗАХОЎВАННЕ ДРОБНАРАЗМЕННОЙ МАНЕТЫ»

З такой дзівоснай фармуліроўкі пачалося ўзыходжанне на Галгофу святара Аляксія Магільніцкага, зусім нядаўна праслаўленага святара беларускай праваслаўнай царквы. За такое «злачынства» ў 1930 годзе ён быў асуджаны народным судом на адзін месяц прымусовых работ. Яго лёс — адзін з прыкладаў подзвігу спаведніцтва, кажа протаіерэй Аляксандр Лапушанскі, які на працягу пяці гадоў у розных архівах Мінска, Гомеля і Мазыры збіраў матэрыялы для кананізацыі і падрабязна вывучаў біяграфію айца Алксія.

Для нас сёння малазразумела, чаму чалавека звычайнага жыцця (так здаецца многім) царква вылучае і ставіць на асобнае месца. Тым больш што ў вядомыя гады багаборніцтва многія людзі пацярпелі ад афіцыйных улад, якія адкрыта не падзялялі поглядаў з вернікамі. Але ж далёка не ўсе сярод пацярпелых праслаўленыя як святыя. У чым розніца?

Сабранныя архіўныя матэрыялы сведчаць, што з 1893 года святар узорна служыў у Ражства-Багародзічнай царкве сяла Вялікі Бор-чышкага павета і Туркаўскай царкве Баўрыўскага павета. Потым, на працягу 13 гадоў, айцец Аляксій служыў у Мазырскім Свята-Міхайлаўскім саборы і адначасова выкладаў Закон Божы ў мясцовых жаночай гімназіі і мужчынскім прыходскім гімназіі. У 1912 годзе зноў сям'ю спасцігла вялікая гора: святар застаўся ўдаўцом з пяціцю дзецьмі на руках. Яго жонка На-стасся памерла ва ўзросце 37 га-даў. Нягледзячы на гэтае выпрабаванне, ён змог выхаваць сваіх дзяцей і даць ім добрую адукацыю.

А вось у 1920 годзе, пасля Мазыры, айца Аляксія перавалі ў мясцінах Лельчыц Мазырскага павета. Храм у Лельчыцах, дзе служыў святар, быў асвечаны ў гонар Найсвяцейшай Тройцы. Кампанія на канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей, чым яго канкурэнты. А вось у 1920 годзе, пасля Мазыры, айца Аляксія перавалі ў мясцінах Лельчыц Мазырскага павета. Храм у Лельчыцах, дзе служыў святар, быў асвечаны ў гонар Найсвяцейшай Тройцы. Кампанія на канфіскацыі царкоўных каштоўнасцей, чым яго канкурэнты.

Антэрэлігійная агітацыя набірала абароты і давала свае горкія плады. Вось некаторыя лічбы. Калі ў 1917 годзе ў Лельчыцкім прыходзе налічалася 4539 праваслаўных жыхароў, то да 1925 года іх колькасць скарацілася да 2416 чалавек. Тым не менш свайго пастырскага служэння святар Аляксій Магільніцкі не пакінуў. Лельчыца, што прызыване на служэнне ў перыяд лютага ганення на царкву — залог святасці. Протаіерэй Аляксандр Лапушанскі нагадвае словы з Евангелля: «...каго ён прадвызначыў, тых і закліпаў, а каго закліпаў, тых і апраўдаў; а каго апраўдаў, тых і ўславіў» (Рым. 8, 30). Вось і святар Аляксій пасля закрыцця храма працягваў здзяйсняць на-бажытны на сваёй кватэры. А гэта ў той час лічылася супрацьным паршэннем закона.

З пратакола допыту: «Рэлігійныя абрады да восні 1935 года ажыццяўляў у Лельчыцкай царкве, а пасля гэтага пачаў праводзіць на сваёй кватэры, а імяна: водхрышчэнне новонароджаных, памінаненне памерлых і г.д.». Да яго прыходзіла шмат людзей. Гэта былі не толькі жыхары Лельчыцкай, але і навакольных вёсак. І нікому ён не адмаўляў. Яго дом фактычна быў пераўтвараны ў царкву. Вядома, гэта не магло добра закончыцца. Улады, якія паступова змягаліся з «опіумам для народа», звярнулі асабліва ўвагу на дзейнасць святара з глыбіні Палесся. Гэта ж стала нагодай для сістэматычных правакацый — абвінавачвання айца Аляксія ў кантраволяцыйнай дзейнасці. Яго аршыталі ў жніўні 1937 года. Падставай паслужыў той факт, што 1 мая 1937 года (на гэты дзень прышлось у той год свята Пасхі Хрыстовай), недалёка ад Лельчыцаў, у вёсцы Сіманчы жанчыны зламалі замок на царкве, якая таксама была зачынена, і пачалі там маліцца. Улады вырашылі, што айцец Аляксій з'яўляўся кіраўніком гэтых верціц.

Антэрэлігійная агітацыя набірала абароты і давала свае горкія плады. Вось некаторыя лічбы. Калі ў 1917 годзе ў Лельчыцкім прыходзе налічалася 4539 праваслаўных жыхароў, то да 1925 года іх колькасць скарацілася да 2416 чалавек. Тым не менш свайго пастырскага служэння святар Аляксій Магільніцкі не пакінуў. Лельчыца, што прызыване на служэнне ў перыяд лютага ганення на царкву — залог святасці. Протаіерэй Аляксандр Лапушанскі нагадвае словы з Евангелля: «...каго ён прадвызначыў, тых і закліпаў, а каго закліпаў, тых і апраўдаў; а каго апраўдаў, тых і ўславіў» (Рым. 8, 30). Вось і святар Аляксій пасля закрыцця храма працягваў здзяйсняць на-бажытны на сваёй кватэры. А гэта ў той час лічылася супрацьным паршэннем закона.

Дэкумент, згодна з якім 67-гадовага святара пазбавілі жыцця, утрымлівае стандартны для тых часін набор: «З'яўляючыся ўдзельнікам кантраволяцыйнай групы, сістэматычна ўзводзіў папкел на Савецкую ўладу, усхваляў жыццё фашыскай Польшчы і Нямеччыны, праводзіў актыўную агітацыю супраць усіх мерапрыемстваў партыі і ўлада, якія праводзіцца ў вёсцы, зракаючыся калгасніцаў да выхаду з калгаса. Распушоджваю правакацыйныя чуткі пра жуткую вайну і паражэння ў ёй Савецкай улады, уладкоўваў нелегальныя

Свой крыж святар Аляксія Магільніцкі вынес дастойна. Менавіта таму за мужнасць і цярпенне праслаўлены ў ліку святых новамучанікаў і царя да яго, святюга Аляксія, прасіваўся Лельчыцкага, звяртаюцца ў сваіх малітвах вернікі. А ў вёсцы Сырад Калінкавіцкага раёна будучыя новы храм, які будзе прысвечаны свяціцэннапакутніку Аляксію Магільніцкаму.

Між тым, па блажэненні епіскапа Тураўскага і Мазырскага Стэфана ў крыптавым храме Свята-Міхайлаўскага кафедральнага сабора Мазыры быў устаноўлены 50 лампаў і памяць пра нявінна забітых у гады ліхалеццяў. Там жа сабраны і касткі людзей, якія знайшлі пры ачышчэнні склепаў сабора. Гэты галаўны храм Палесся валодае такімі тайнамі, расказаць пра якія трэба асобна.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

БЕРЛІНСКІ НАПРАМАК

Голас Беларусі пачуюць на Сусветным фестывалі культур у Германіі

Гэта ж трэба — мы там будзем!.. Як народ, які краіна. Уявіце: нашы ў белых строях з беларускім арнаментам, а навокал усё такія стракатая — нібыта ў адной кропцы сышліся ўсе контыненты. Гукі і песні, якія чуюць упяршыню, дзіўныя інструменты, пра існаванне якіх толькі здагадваюся, у руках музыкаў маюць вобразы іх краін. Водар і смаката самых экзатычных — для нас і не толькі — страў. Берлінскі фестываль — своеасаблівае дэманстрацыя шматнаблінчасці і культурнага багацця свету. Тут сыходзіцца Еўропа з Азіяй — не геаграфічна, а фактычна, праз людзей. Тут Афрыка і Амерыка побач — таму што іх прадстаўнікі разважваюць пра тое, што яднае людзей, а не наадварот. Таму што сусветны форум культур адбываецца ў падтрымку міру: больш за 150 краін-удзельніц прадстаўляць сябе — у танцах, музыцы, спевах, нацыянальнай кухні. Фэстываль не прадугледжвае спіртное, таму нашымі нацыянальнымі напоямі могуць быць квас альбо мёд. Колькі людзей пакаштуе беларускія стравы? Уявіце, калі на працягу 2-3 дзён 70 тысяч чалавек будзе то падыходзіць, то сыходзіць са сталёна, то праз нас пройдуць чалавечыя плыні... Але мы ж адной кухней не абмяжэваемся. Беларусь прадставіць фальклорныя калектывы БДУ «Багач». У нас ёсць больш вядомыя фальклорныя ансамблі, але ў іх нашмат менш наперад складзены графік выступленняў. Але з другога боку, я добра ведаю калектывы, якія, можа, і не маюць такой вядомасці, але яны могуць быць вельмі цікавыя сваёй праграмай. Акрамя таго, я лічу, што ў маладых артыстаў больш энтузіязму і імкнення выступіць яскрава — а мы ж хочам звярнуць на сябе ўвагу!

— Калі гавораць пра Берлінскі фестываль культур, то маюць на ўвазе не толькі гэтыя, якія прыязджаюць з-за цікавага ці на клічы сэрца, але яшчэ і сур'ёзнае міжнароднае прадстаўніцтва. — Там збіраюцца палітыкі, міратворцы, духоўныя лідары, навукоўцы, кіраўнікі недрэжарных арганізацый, бізнэс-эліта. Таму што падчас працы фестывалю (наогул га-лоўнае, дзеля чаго ён ладзіцца) будзе уд-

дзімацца тэмы распушоджвання ідэй міру ў свеце, пошуку гармоніі ў разнастайнасці. Па маштабе сёлета, напэўна, упяршыню ў Еўро-пе будзе праводзіцца такі буйны форум. — Што азначае для Беларусі ўдзел у гэтым форуме? Напэўна ж, нешта мы маем на ўвазе, калі прадстаўляем сваю краіну? — Па-першае, мы прадставім сваю нацыянальную культуру, заявім пра сваю адметнасць у свеце, а дзякуючы гэтаму зацікавім іншых Беларусую. У сваю чаргу, можам нейкім чынам паўплываць нават на тое, каб прыцягнуць у краіну турыстаў. Зараз гэта вельмі важна і перспектыўна, у сувязі з тым, што даволі плённа развіваецца такі напрамак, які экалагічны турызм. Акрамя таго, паўдзельнічаю ў фестывалі, які будзе накіраваны на святкаванне шматнаблінчасці культур — вось гэта вельмі важна. Значыць, беларусы як народ таксама ёсць на карце свету. А калі збіраюцца столькі розных народаў разам і імкнуча спазнаць адзін аднаго, зразумець, то глеба для канфіліктаў як такая сціраецца. Людзі знаходзяць агульную мову — у міжканфесійным дыялогу, у палітычных пытаннях, у пытаннях культурнай спадчыны і агульначалавечых каштоўнасцяў. — Але можа ад Беларусі патрапіць у Берлін? З чаго будзе складацца наша дэлегацыя? — Мы плануем, што ў склад беларускай дэлегацыі ўвойдзе прыкладна 200 чалавек. Магчыма, сярод іх будуць прадстаўнікі дзяржавы — запрашэнні перададзеныя. Але ж у нашай краіне ў гэтыя дні сваё свята... Але ў Берліне могуць паехаць дабравольцы, якія ўдзельнічаюць у сацыяльна значных праектах міжнароднага фонду «Мастацтва жыцця» ў Рэспубліцы Беларусь. У нас ажыццяўляюцца розныя праекты. Напрыклад, «Школа без агрэсіі» — агульнасусветная праграма, якая дапамагае дзецям, падлеткам, спраўляюцца з агрэсіяй, са стрэсам, з вялікай плыню інфармацыі ў школе і навокал. Ёсць падобныя курсы для падлеткаў і моладзі, якія дапамагаюць выявіць лідарскія якасці, больш адаптавана вясці сябе ў грамадстве. Таксама і моладзь, і дарослыя ўдзельнічаюць у розных агульных праектах,

Ларыса ЦІМОШЫК.

АСЦЯРОЖНА, ПАД НАГАМІ ПАДЛЁТКІ!

ПАЧАТАК лета — час вылету з гнёздаў першых птушанят. Маладняк шпакіў, драздоў, сінічак і іншых маленькіх птушак вось-вось пачне першыя палёты.

Звычайна ўзрос тптушкі, калі яна ўпершыню спрабуе крыло, каля двух тыдняў. Нярэдка першая спроба аказваецца апошняй. Упалаўшы на зямлю, птушына можа лёгка стаць здабнай дзікім жывёл. А калі гэта здараецца ў гарадскім парку, пагарза сыходзіць ад бадыжэжных кошак і сабак. Што рабіць, калі вам раптам дзевяццацца убачыць на зямлі птушына, якое яшчэ не зусім аперылася? Ці трэба яго забіраць дадому і спрабаваць выходжаць самому? Многія лічаць, што птушына выпадкова выпадае з гнязда і яго чакае пагібель. Але гэта не зусім так. Калі птушына ў яго падрастоць, ім сапраўды цесна ў гнязды, і яны пачы-

наюць спачатку садзіцца на суседнія галінкі. Потым цікаваць вабіць іх скончыць на іншае дрэва. Лятаць яшчэ не умеюць і таму, апынуўшыся на зямлі, становяцца бездапаможнымі. Часта людзі не ведаюць, што рабіць у такіх выпадках. Арытолаг Бярэзінскага біясфернага запаведніка Юрый Багуцік раіць не зносіць птушанят дахаты, а падняць з зямлі і пасадыць на бліжэйшы куст. Лепш — у сярэдзінку хваі, як мага далей ад дапылітых вацэй. Бацькі птушаняці самі яго знойдуць. — Звычайна птушаняці-падлёткі трымаюцца на адлегласці 15-20 метраў ад гнязда. Робячы першыя палёты, яны часта не разлічваюць свае сілы, не даяляюцца да галін і садзіцца на зямлю, — кажа арытолаг, — але птушкі-бацькі за ім сочаць і працягваюць карміць. Ледазь вы аддзіцеце ад падлётка, які каля яго пачнуць завіхацца дарослыя птушкі. Калі ж птушына занесці дахаты хоць на 2-3 гадзіны, а потым, схамянуўшыся, прынесці назад, бацькі яго наўрад ці прызнаюць. Выхадзіць птушына ў хатніх умовах можа, але гэта вельмі складана. Па-першае, трэба ўмець адрозніваць птушына і ведаць, які часта і чым трэба карміць. А гэта не заўсёды вядома нават спецыялістам. — Аднаму птушаняці трэба 48 разоў у суткі даваць ежу, іншаму — 256 разоў — кожная вясом хвілін, — кажа Юрый Багуцік. — Усё залежыць ад віду птушкі. Анаволь КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

На фотаздымках: памылковая спроба напаці птушына злібка (у цэнтры); птушаняты дразда — у лесе і на прасёлкавай дарозе.

На свае вочы ХОЧАШ ЖЫЦЬ — УМЕЙ...

ПАВОДЛЕ вядомай прыказкі, трэба ўмець «круціцца» — гэта значыць прыстаўсоўвацца да сённяшняй рэаліі з выгадай для сябе. Як гэта робіцца — можна штодзённа бачыць, напрыклад, недалёка ад Гродна, у памежным з Літвой пункце пропуску «Прывалка». Нядаўна па дарозе ў Друскеніцкай карсапандэнт «Звядзды» прытармазіў-там на пяць гадзін, прычым менавіта з-за гэтага ўмянення ішых «круціцца». З аднаго боку — стара часу, а з іншага — карціцы з натуры для журналіскага блажнота пра жыццё нашых суседзяў — літоўцаў. Ну, і каб ж яны, увайшоўшы ў Еўрасаюз, сталі для нас зусім чужымі?

У тым, што гэта не так, перакананае выпадковае сустрэча з жыхаром Алітуса Эзасам, які стаў у аўтамабільную чаргу адразу пасля мяне. Па-руку ён размаўляе амаль без акцэнту, бо за савецкім часам, працуючы ў аддзеле забеспячэння аднаго з буйных літоўскіх прадпрыемстваў, пабываў у многіх рэгіёнах былога СССР. Цяпер Эзас на пенсіі (сёлета аднаўчыць сямідзесяцігадовае юбілей) і неўзабаве хота паехаць у Калінград да расіяны, з якім сябрае з часоў службы ў Савецкай Арміі. А ў беларускіх «Прывалках» ён, у адрозненне ад аўтара гэтых радкоў, бывае ледзь не штодзённа, а то і двойчы на дзень. Дзякуй, кажа, Богу і сямейнаму доктару (яго праца фінансуецца з бюджэту), што здароўе пакуль дазваляе.

Уласна кажучы, менавіта з-за Эзаса і іншых літоўцаў і ўтварылася чарга ў пункце пропуску, бо машын з беларускамі нумарамі было зусім мала. У асноўным — літоўскія аўтамабілі, прычым, які правіла, маркі «Фальксваген - Пасат», вельмі папулярныя сярод перавозчыкаў паліва па прычыне ўмашчальных бензабакваў.

— Працую ў Аляксандра Рыгоравіча, — жартуе Эзас. — За месяц «экспартаваў» з Беларусі прыкладна дзве тоны саларыя. Выгада і мне, ды і, напэўна, вам, бо разлічваюся ж валютай.

Як і дзясяткі іншых літоўцаў, сярод якіх, дарэчы, у аўтамабільнай чарзе можна было убачыць намала жанчын. Праблем з абменам літаў на еўра ці долары (хоць апошня ў Літве не ў пашане) няма, валютны курс стабільны. А што тычыцца разліку за паліва ў Беларусі, то, зразумела, у пераважнай сітуацыі не кожны літовец пакада свае еўра на аўтагаравачых станцыях альбо ў абменніках. Для гэтага, напрыклад, у Эзаса ёсць знаёмыя гродзенскія Вія, які мяняе яму валюту на беларускія рублі па ўзаемавыгадным курсе. Вядома, гэта можна назваць незаконнай валютнай аперацыяй. А з іншага боку, «літоўскія» еўра не вывоззіцца з Беларусі, а няхай не афіцыйна, але ўсё ж да нас увоззіцца.

У той дзень Эзас выехаў з дому ў пяць гадзін раніцы (да літоўска-беларускай мяжы — прыкладна 80 кіламетраў), каля васьмі гадзін быў ужо з поўным бакам дызпаліва на нашай тэрыторыі, у пункце пропуску «Прывалка», і разлічваў, што даставіць саларыя па прызначэнні (ёсць пастаянныя спажывіцы), зробіць яшчэ адзін раіс у Беларусі. Пасля чаго — вымушаны перапынак на афармленне чарговай беларускай візы, Эзас спадзяецца, што гэта зойме не больш за тыдзень.

Але чаму ж у, скажам так, не надта маладым узросце Эзас (неяк ненатуральна кажаць пра такога энэргічнага чалавека — «на старасці гадоў») матаецца праз мяжу з гэтай саларыяй? Даква відывочны: гэта дае прыбытак, і даволі значную, да пенсіі. А для многіх маладзёўшых «калег» Эзаса бізнэс на беларускам паліве — асноўная праца. Бо іншая ў тым жа Алітуса, паводле яго слоў, практычна адсутнічае. Ледазь не ўся падабаюцца за савецкім часам пранысарысць знічана, а новага за дваццаці гадоў незалежнасці амаль нічога не стварылі. І сёння гэта, па сутнасці, горад пенсіянераў без перспектыв да іламоладзі. Таму многія людзі маладога альбо сярэдняга ўзросту з'ехалі ў іншыя краіны Еўрасаюза (напрыклад, дачка Эзаса з мужам — у Іспанію), альбо зарабляюць вось такім «салярчным» бізнэсам.

Барыс ПРАКОПЧЫК. Фота аўтара.

Жывая зямля

